

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

The Adoption of Feed and Feeding Technology among Independent Finishing Pig Farmers
in Eastern Thailand

โดย

นางสาวเยาวลักษณ์ แข็งแรง

รฟ.

๗๕๔๗ ก

เลขหน้..... ๒๕๔๓

เลขทะเบียน..... 40342

วัน, เดือน, ปี 1 ก.ย. 2544

.b. ๑๑๐๕๒๕
.i.

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2543

ชื่อเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

The Adoption of Feed and Feeding Technology among Independent Finishing Pig
Farmers in Eastern Thailand

ชื่อ-สกุล นางสาวเยาวลักษณ์ แข็งแรง

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

ภาควิชา วิศวกรรมเกษตร

คณะ วิศวกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ภักพงศ์ ปวงสุข

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานบางประการของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหาร และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 49 ราย ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในปี 2542 และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีอายุเฉลี่ย 48.42 ปี ประสบการณ์การเลี้ยงสุกรขุนเฉลี่ย 13.85 ปี รายได้เฉลี่ยในปี 2542 โดยไม่หักค่าใช้จ่าย 529,642.85 บาท เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ ส่วนใหญ่จะประกอบธุรกิจเป็นฟาร์มขนาดย่อมมีสุกรขุนในฟาร์มมากกว่า 100 ตัว และจะมีการจำหน่ายผ่านทางบริษัทและพ่อค้าคนกลาง มีอยู่น้อยรายที่มีการจำหน่ายถึงผู้บริโภคโดยตรง และเกษตรกรส่วนมากไม่ค่อยได้รับคำแนะนำทางวิชาการเลย

การยอมรับเทคโนโลยีในด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง ยกเว้น 3 ประเด็นต่อไปนี้คือ การบันทึกปริมาณอาหารสุกรใน 1 รุ่น การสุ่มเช็คคุณภาพอาหาร การเช็คราคาอาหารแต่ละครั้งในการซื้อ ที่มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับพอใช้ การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง 7 รายการ ได้แก่ การซื้ออาหาร การเช็คราคาอาหาร อาหารที่ซื้อมาใช้ในฟาร์ม การเก็บรักษาอาหาร การใช้อาหารภายในฟาร์ม อาหารที่มีปัญหา หลักในการซื้ออาหาร

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำปัญหาพิเศษ เรื่องการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลือ จากท่านอาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ อาจารย์ภักพงศ์ ปวงสุข และอาจารย์รัชชัช สุภคิษฐ์ ที่ได้กรุณา สละเวลาในการตรวจเอกสารและได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ พร้อมทั้งท่านอาจารย์ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ และ ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์ ที่กรุณาแนะนำและอธิบายค่าสถิติต่างๆ ในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ ตลอดจนผู้ ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม คือเกษตรกรในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย รวมถึงเพื่อนๆ และที่สำคัญขาดไม่ได้คือ บิดา- มารดา ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องของเงินทุนใน การทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ และคนที่รักยิ่งเพียรให้กำลังใจในการเรียนอีกด้วย ซึ่งผู้จัดทำขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

คุณงามความดีทั้งหมดนี้ที่ได้เพียรพยายามในการทำปัญหาพิเศษเล่มนี้ผู้จัดทำขอมอบให้แก่ บิดา- มารดา เกษตรกร เพื่อนๆ ตลอดจน ครูอาจารย์ ที่คอยให้การช่วยเหลืออบรมสั่งสอนตัวผู้จัดทำมาจนทำให้ประสบความสำเร็จในการจัดทำปัญหาพิเศษและหวังว่าความดีของปัญหาพิเศษฉบับนี้คงจะมีประโยชน์ต่อผู้ที่จะนำไปศึกษา และเป็นแนวทางในการทำปัญหาพิเศษต่อไป

นางสาวเยาวลักษณ์ แข็งแรง

มีนาคม 2544

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 นิยามศัพท์.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 เอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ.....	5
2.2 หลักสำคัญในด้านอาหารและการให้อาหาร.....	10
2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
3 วิธีการดำเนินการ	16
3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	16
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	16
3.3 การทดสอบแบบสอบถาม.....	18
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	19
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20
4.1 ข้อมูลสภาพพื้นฐานทางลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุน อิสระ.....	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยง สุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย.....	25
4.3 ปัญหาและอุปสรรคในด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยง สุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย.....	32
4.4 วิจารณ์ผล.....	32
5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	35
5.1 สรุป.....	35
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	37
บรรณานุกรม.....	39
ภาคผนวก.....	42
ภาคผนวก ก หนังสือรับรอง.....	43
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	45

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงเพศของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนในเขตภาคตะวันออก ของประเทศไทย.....	20
4.2 แสดงอายุของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนในเขตภาคตะวันออก ของประเทศไทย.....	21
4.3 แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนในเขต ภาคตะวันออกของประเทศไทย.....	21
4.4 แสดงประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุน ในเขตภาคตะวันออกของประเทศไทย.....	22
4.5 แสดงจำนวนสุกรขุนภายในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุน ในเขตภาคตะวันออก.....	23
4.6 แสดงโอกาสในการได้รับคำแนะนำทางวิชาการด้านการเลี้ยงสุกรขุน ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนในเขตภาคตะวันออก.....	23
4.7 แสดงรายได้จากฟาร์มในปี 2542 โดยไม่หักค่าใช้จ่ายของเกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกรขุนในเขตภาคตะวันออก.....	24
4.8 แสดงวิธีการขายสุกรขุนในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุน ในเขตภาคตะวันออกของประเทศไทย.....	25
4.9 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุน ด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาค ตะวันออกของประเทศไทย.....	26
4.10 แสดงการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุนด้านอาหาร และการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออก ของประเทศไทยเป็นคะแนนรวม.....	31

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ในช่วงระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมาอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรในประเทศไทยนับว่ามีความเจริญก้าวหน้าไปมาก เกษตรกรมีการนำเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรสมัยใหม่มาใช้ในทุกๆ ด้าน เช่น ด้านพันธุ์สุกร อาหารและการให้อาหารสุกร การจัดการ การควบคุมและการป้องกันโรคสุกรอย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้ธุรกิจการเลี้ยงสุกรมีความมั่นคงมากขึ้น ส่งผลให้การเลี้ยงสุกรของประเทศไทยก้าวหน้าเป็นอันดับหนึ่งในกลุ่มประเทศอาเซียนและทัดเทียมกับการเลี้ยงสุกรของประเทศหลายๆ ประเทศในโลก (อุทัย คันโธ, 2537 : 232) สุกรเป็นสัตว์ที่ให้เนื้อสำหรับมนุษย์ใช้ในการบริโภค ประเทศไทยมีการเลี้ยงสุกรอยู่ทั่วไป มีทั้งเลี้ยงแบบจำนวนเล็กน้อย เพื่อเป็นอาชีพเสริม จนถึงมีการเลี้ยงเป็นจำนวนมากเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ (อนันต์ ศรีปราโมช, 2542 : 96) ในอุตสาหกรรมการเลี้ยงสุกรของไทยนั้นต้นทุนส่วนใหญ่จะเป็นค่าอาหารสัตว์ อาหารคุณภาพดีเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลให้เกษตรกรประสบผลสำเร็จในการเลี้ยงสุกร (นิรนาม, 2542 : 42) ดังนั้นนอกจากจะเลือกเลี้ยงสุกรพันธุ์ดีมีการจัดการดูแลที่ดีแล้ว ยังต้องการอาหารเพื่อการดำรงชีพและการเจริญเติบโตของสุกรอีกด้วย โดยสุกรจะมีความต้องการอาหารแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงอายุของสุกรและการที่เกษตรกรนั้นจะลดต้นทุนการผลิตในส่วนของค่าอาหารลงนั้นสามารถทำได้โดยการประกอบสูตรอาหารที่มีราคาถูกและคุณภาพดีโดยการเลือกใช้วัตถุดิบราคาถูกและการให้อาหารแก่สุกรอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีและต้นทุนต่ำ (วิไลลักษณ์ ชาวอุทัย, 2542 : 79) จึงจำเป็นต้องนำเอาความรู้เทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารต่างๆ มาใช้ เพื่อให้สุกรมีการเจริญเติบโตที่ดี จึงเป็นมูลเหตุที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาด้านการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระภาคตะวันออกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระมีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารสุกรอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในด้านการพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารและการให้อาหารสุกรให้มีประสิทธิภาพและช่วยลดต้นทุนการผลิตที่สูงในเรื่องอาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานบางประการของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระเขตภาคตะวันออกของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระเขตภาคตะวันออกของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านอาหารและการให้อาหารในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระเขตภาคตะวันออกของประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของปัญหา

1. กลุ่มประชากร คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระที่มีสถานที่ตั้งฟาร์มอยู่ในเขตภาคตะวันออก 7 จังหวัด ตามทะเบียนรายชื่อผู้เลี้ยงสุกรของกรมปศุสัตว์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นชุดแบบสอบถามที่สร้างขึ้น และนำส่งทางไปรษณีย์ เพื่อสอบถามกับเกษตรกร และเกษตรกรส่งแบบสอบถามกลับ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ของประชากรที่ใช้ในการศึกษา แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended question) และคำถามปลายปิด (Close-ended question) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539 : 241) โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - 2.1 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ
 - 2.2 สอบถามเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ
 - 2.3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ
3. วิธีวิจัย
 - 3.1 จัดทำแบบสอบถามและตรวจสอบโดยให้คณะผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และแก้ไขแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์และนำแบบสอบถามไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นกับเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีลักษณะการเลี้ยงและสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน
 - 3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากข้อมูลเอกสารต่างๆ และข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสอบถามถึงเกษตรกร โดยตรง
 - 3.3 ตัวอย่างข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลทางสถิติโดยโปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (รวิชัย งามสันติวงษ์, 2538 : 601)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 นิยามศัพท์

“การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหาร” หมายถึง การที่เกษตรกรนำเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารมาใช้ในการปฏิบัติหรือไม่

“เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรอิสระ” หมายถึง ผู้เลี้ยงสุกรขุนที่ลงทุนสร้างโรงเรือนและอุปกรณ์ที่ผู้ถูกสุกร อาหารและเวชภัณฑ์ต่างๆ ได้ตามความพอใจ โดยไม่มีข้อผูกพันใดๆ กับบริษัทผู้จำหน่ายและมีอิสระในการเลือกตลาดจำหน่ายผลผลิตเอง

“เขตภาคตะวันออก” หมายถึง จังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันออกของประเทศไทย คือ ตราด ฉะเชิงเทรา จันทบุรี นครนายก ระยอง สระแก้วและชลบุรี

“สภาพลักษณะส่วนบุคคล” หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์

“สภาพเศรษฐกิจและสังคม” หมายถึง โอกาสในการได้รับคำแนะนำ รายได้ ขนาดของฟาร์มและแนวทางในการดำเนินการทางการตลาด

“โอกาสในการได้รับคำแนะนำ” หมายถึง จำนวนครั้งที่เกษตรกรได้รับคำแนะนำทางวิชาการด้านอาหารและการให้อาหารจากนักวิชาการ ในระยะเวลาหนึ่งเดือนในเดือนสุดท้ายก่อนการกรอกแบบสอบถาม

“แนวทางในการดำเนินการทางการตลาด” หมายถึง วิธีการในการจำหน่ายสุกร โดยเกษตรกรจะเป็นผู้จำหน่ายเองโดยตรงหรือจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง

“อายุของเกษตรกร” หมายถึง จำนวนปีที่เกษตรกรเกิดมาจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม

“ระดับการศึกษา” หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของเกษตรกรที่ได้รับจากสถานการศึกษาต่างๆ

“ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกร” หมายถึง จำนวนปีที่เกษตรกรเริ่มต้นเลี้ยงสุกรมาจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม

“รายได้รวมจากการเลี้ยงสุกร” หมายถึง รายได้ทั้งหมดจากการขายผลผลิตในฟาร์มตลอดปี 2542 โดยไม่หักค่าใช้จ่ายใดๆ ออก

“ขนาดฟาร์ม” หมายถึง ขนาดของกิจการฟาร์มโดยพิจารณาจำนวนสุกรที่เลี้ยงทั้งหมดในฟาร์มขณะตอบแบบสอบถาม

“นักวิชาการ” หมายถึง ผู้มีความรู้ในด้านการเลี้ยงสุกรทั้งภาครัฐและเอกชน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงด้านอาหารและการให้อาหารสำหรับสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระให้ได้ผลผลิตที่ดีขึ้น
2. เพื่อเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนในการปรับปรุงวิชาการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ได้ผลดีและเหมาะสมกับสภาพการผลิตของเกษตรกร
3. เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในด้านอาหารและการให้อาหารสุกรขุนและใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรต่อไปในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยี เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ
- 2.2 หลักสำคัญในด้านอาหารและการให้อาหาร
- 2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ

ซูพหเทพ พงศ์ร้อยเพชร (2531 : 271) ได้กล่าวว่า การยอมรับหรือรับเอาวิทยาการแผนใหม่ว่าเป็นกระบวนการที่หลังจากเกษตรกรคนหนึ่งคนใดรับการแนะนำส่งเสริมพิจารณาแล้ว ในที่สุดก็อาจจะไม่รับหรือเอาวิทยาการแผนใหม่มาใช้ปฏิบัติต่อไปก็ได้

บุญสม วราเอกสิริ (2529 : 159) ได้กล่าวว่า ในการส่งเสริมการเกษตรนั้นมุ่งหวังที่จะพัฒนาด้านการเกษตรให้มีความเจริญก้าวหน้า แต่การที่จะเจริญก้าวหน้า หรือพัฒนาได้แค่ไหนเพียงไรนั้นก็อยู่ที่ตัวประกอบการ คือ เกษตรกรจะรับรู้ ยอมรับ ศรัทธาในความรู้ และนำเอาความรู้ที่แพร่กระจายจากเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติตามได้ผลแค่ไหน และยังได้กล่าวต่อไปอีกว่า การยอมรับหมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกร หลังจากได้เรียนรู้แนวความคิด ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ใหม่ๆ และยึดถือปฏิบัติตาม

บุญธรรม จิตตอนันต์ (2536 : 300) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการยอมรับว่าเป็นกระบวนการทางจิตใจของบุคคลซึ่งเริ่มต้นด้วย การเรียนรู้หรือได้ขึ้นเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่แล้วไปสิ้นสุดลงด้วยการตัดสินใจยอมรับไปปฏิบัติ กระบวนการยอมรับ แตกต่างจากกระบวนการแพร่กระจายแนวความคิดใหม่ (Diffusion process) กล่าวคือ กระบวนการแพร่กระจายนั้นเป็นการแพร่แนวความคิดระหว่างบุคคลต่อบุคคลหรือระหว่างแหล่งที่มาของความคิดกับบุคคลที่จะรับแนวความคิดนั้น

ระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ โดยเฉพาะส่วนกระบวนการยอมรับนั้น แต่ละขั้นตอนของกระบวนการเกิดขึ้นในตัวบุคคลเดียว

กระบวนการยอมรับ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการตัดสินใจจากการวิจัยพบว่า การที่บุคคลจะรับแนวความคิดใหม่ไปปฏิบัติจะผ่านขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอนด้วยกันคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มรู้หรือรับรู้ (Awareness) เป็นขั้นแรกที่บุคคลเริ่มรู้เกี่ยวกับเรื่องใหม่หรือความคิดใหม่ แต่เขาตระลึกละเอียดคือรู้ว่าเรื่องนั้นเกิดขึ้นแล้วหรือทำได้แล้วแต่เป็นเรื่องใหม่สำหรับตนเพราะไม่เคยได้ยินหรือเคยเห็นมาก่อน การรับรู้อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญด้วยการพบเห็นด้วยตนเองหรือโดยการเผยแพร่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลหรือเอกชนขั้นนี้นับว่าสำคัญ เพราะเป็นขั้นแรกที่บุคคลสัมผัสหรือรับรู้เกี่ยวกับแนวความคิดใหม่หรือสิ่งใหม่ๆ ต้องมีการจัดหรือกระตุ้นให้เกิดความสนใจ อันนำไปสู่ขั้นสุดท้ายคือการยอมรับหรือปฏิเสธ

ขั้นที่ 2 ขั้นสู่ความสนใจ (Interest) เป็นขั้นที่เริ่มมีความสนใจแสวงหารายละเอียดเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ เพิ่มเติม พฤติกรรมนี้เป็นไปในลักษณะที่ตั้งใจแน่วแน่ และใช้กระบวนการคิดมากกว่าขั้นแรก ซึ่งในขั้นนี้จะทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่ๆ หรือวิธีการใหม่มากขึ้น บุคลิกภาพและค่านิยม ตลอดจนบรรทัดฐานทางสังคมหรือประสบการณ์เก่าๆ จะมีผลต่อบุคคลนั้น และมีผลต่อการติดตามข่าวสารหรือรายละเอียดของสิ่งใหม่หรือวิทยาการใหม่นั้นด้วย

ขั้นที่ 3 ขั้นไตร่ตรอง (Evaluation) ในขั้นนี้บุคคลศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวความคิดใหม่ แล้วคิดเปรียบเทียบดูกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันว่า ถ้ารับเอาแนวความคิดใหม่มาปฏิบัติจะเกิดผลดีหรือไม่ดีอย่างไรบ้างในขณะนี้และในอนาคต ควรหรือไม่ที่จะทดลองดูก่อนถ้าเขาตั้งใจไตร่ตรองดูแล้วรู้สึกว่าจะมีมากกว่าผลเสีย เขาก็จะต้องตัดสินใจทดลองดู เพื่อให้เกิดความแน่ใจก่อนที่จะรับไปปฏิบัติจริงๆ ในขั้นนี้เขาต้องการคำปรึกษาหารือ จากผู้รู้หรือเพื่อนบ้านที่คุ้นเคย หรือมีประสบการณ์เพื่อให้ความแน่ใจว่าเขาคิดถูกต้อง และตัดสินใจถูกแล้วที่ควรทดลองดูเพื่อให้รู้แจ้งเห็นจริง

ขั้นที่ 4 ขั้นทดลองทำ (Trial) ขั้นนี้เป็นขั้นที่บุคคลทดลองทำตามแนวความคิดใหม่ โดยทำการทดลองแต่เพียงเล็กน้อย เพื่อดูว่าจะเข้ากันหรือไม่กับสถานการณ์ในปัจจุบันของตนและผลจะออกมาตามที่คาดคิดไว้หรือไม่

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปปฏิบัติ (Adoption) ขั้นนำไปปฏิบัติหรือขั้นยอมรับเป็นขั้นที่บุคคลตัดสินใจรับแนวความคิดใหม่ปฏิบัติหลังจากที่ได้ทดลองปฏิบัติดูและทราบผลเป็นที่พอใจแล้ว

วิทยา คาร์รเกยรติศักดิ์ (2529 : 39) กล่าวว่า ในปัจจุบันทฤษฎีกระบวนการยอมรับของบุญธรรม จิตต่อนันต์ นั้นมีจุดบกพร่องในกระบวนการยอมรับดังกล่าวหลายประการด้วยกันคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. กระบวนการนี้มักจะจบด้วยการตัดสินใจรับนวัตกรรมนั้น ซึ่งความเป็นจริงแล้วเมื่อบุคคลใดบรรลุถึงขั้นประเมินผลแล้วอาจปฏิเสธได้

2. ขั้นตอนที่ 5 กระบวนการอาจเป็นไปตามขั้นตอนได้ บางขั้นตอนอาจถูกข้ามไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นทดลอง และขั้นประเมินผล อาจจะสามารถทำได้ตลอดกระบวนการก็ได้

3. กระบวนการนี้มักจะจบลงโดยการยอมรับนวัตกรรมนั้น แต่หากเขามีโอกาสในการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อยืนยันหรือสนับสนุนการตัดสินใจในการยอมรับ หรือไม่ยอมรับนวัตกรรมนั้นก็ได้ ดังนั้นจึงได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขขบวนการการยอมรับดังกล่าวและให้เสนอแบบจำลองของกระบวนการตัดสินใจยอมรับ หรือไม่ยอมรับนวัตกรรมแทน (Innovation decision process) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ

3.1 ขั้นความรู้ (Knowledge) ขั้นนี้บุคคลจะรับทราบเกี่ยวกับนวัตกรรม และมีความเข้าใจบางอย่างเกี่ยวกับหน้าที่การทำงานของนวัตกรรม

3.2 ขั้นชักชวน สนใจ (Interest) บุคคลจะรู้สึกชอบหรือไม่ชอบการยอมรับนวัตกรรมนั้นหรือมีทัศนคติที่ดี หรือไม่ดีต่อนวัตกรรมนั้นเอง

3.3 ขั้นตัดสินใจ (Decision) บุคคลจะเข้าไปเกี่ยวข้องในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับนวัตกรรม

3.4 ขั้นยืนยัน (Confirmation) ในขั้นนี้บุคคลจะแสวงหาแรงเสริม (Reinforcement) เพื่อยอมรับการใช้นวัตกรรมต่อไป แต่เขาอาจจะเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจหากพบข้อมูลขัดแย้งเกี่ยวกับนวัตกรรม ก็ได้

การยอมรับนวัตกรรมของบุคคลนั้น บุญสม วราเอกศิริ (2522 : 162) ได้จำแนกลักษณะการยอมรับของบุคคลออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. Continuous Adoption หมายถึง เกิดการยอมรับและนำไปปฏิบัติตามตลอด
2. Discontinuous Adoption หมายถึง เกิดการยอมรับแล้วไปปฏิบัติตามหรืออาจจะปฏิบัติไปได้ระยะหนึ่งแล้วหยุดทำ

เทพ พงษ์พานิช (2527 : 116-121) ได้กล่าวถึงการที่เกษตรกรเรียนรู้ได้คืออย่างไร มีหลายสิ่งหลายประการในการจูงใจที่จะทำให้ผู้ใหญ่หรือเกษตรกรนั้นอยากเรียนอยากรู้ ตาม wilson และ Gallup ได้กล่าวถึงหลัก 4 ประการที่เกษตรกรจะสนใจในการเรียนรู้ซึ่งนักส่งเสริมควรทราบคือ

1. Adults learn best most rapidly when they have a strong desire to learn หมายถึง เกษตรกรจะสามารถเรียนรู้และรับรู้และจำได้ดีเมื่อเขามีความปรารถนาที่อยากจะเรียนรู้เหมือนกับที่เกษตรกรไปหาเจ้าหน้าที่ที่ทำการสอบถามปัญหาการเกษตรนั้น ย่อมหมายถึง เขาปรารถนาอยากรู้ อยากฟัง ดังนั้นถ้ามีการให้ความรู้และการกระตุ้นจะทำให้รับรู้และเข้าใจง่ายตรงกันข้ามถ้า

เขาไม่ต้องการ เขาจะไม่ปรารถนาทำเสียแล้ว ต่อให้เจ้าหน้าที่นั้นเก่งเพียงใดก็ตามจะทำให้เสียเวลาเปล่า

2. Adults learn best when they have clear goals หมายถึง เกษตรกรสามารถเรียนรู้ได้ดี เมื่อเขาเอาความรู้นั้นไปทำให้เกิดประโยชน์กับเขาบ้างเขาจะต้องทราบถึงจุดประสงค์ที่เด่นชัดเสียก่อน ถึงเป้าหมาย ถึงจะรับรู้ที่นักส่งเสริมจะหยิบยื่นให้ไม่ใช่จะให้เขารับฟังเพียงอย่างเดียว

3. Adults learn best when they put forth an effort to learn หมายถึง เกษตรกรสามารถจะเรียนได้ดี เมื่อเขาได้ทุ่มเทความสนใจและกำลังใจแล้ว เขาก็สามารถเรียนได้ดีไม่ใช่เขาจะเรียนรู้ไม่ได้ และอย่างพยายามอย่าทำให้เกิดช่องว่างนานไปจะทำให้เขาเกียจคร้านเบื่อหน่าย

4. Adults learn best when they receive satisfaction from what they have learned หมายถึง เกษตรกรจะสามารถเรียนรู้ได้ดีและตั้งใจเรียนเมื่อเขามีกำลังใจ หรือต้องทำให้เขารู้ว่าเขาเรียนได้เรียนรู้ไม่ล้มเหลว แม้รำเรียนไม่รู้เรื่อง ควรให้กำลังใจและเดินหน้าส่งเสริมต่อไป

การแบ่งเกษตรกรเป็น 6 จำพวกคือ

1. พวกหัวไวใจสู้ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง Innovator) เกษตรกรจำพวกนี้ดีเด่น อยากรู้อยากเห็น ชอบการศึกษา กล้าเสี่ยงชอบทดลองของใหม่ ๆ เป็นคนที่มีการศึกษาดี ฐานะดี และติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมบ่อย ๆ มีอยู่ประมาณ 2.5%

2. พวกขอดูที่ท่า (ผู้รับการเปลี่ยนแปลงเร็ว Early adoptor) เกษตรกรพวกนี้คล้ายกลุ่มที่ 1 แต่ขอดูท่าทีก่อน รือรอดูผลงานพวกแรกก่อนถ้าได้ผลมีประโยชน์แน่นอนก็จะเอาด้วย มีประมาณ 13.5%

3. พวกเบิ่งตาลังเล (ผู้รับการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วพอใช้ Early majority) เกษตรกรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มใหญ่มีถึง 34% มีทัศนคติต่อวิชาการสมัยใหม่ แต่จะไม่ค่อยมั่นใจตัวเองนัก ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง การศึกษาน้อย ความรู้รอบตัวค่อนข้างจำกัด จึงทำให้ต้องมีการกระตุ้นบ่อยๆ และมีสิ่งจูงใจ

4. พวกหัวเหหัวต้อ (ผู้รับการเปลี่ยนแปลงช้า Late majority) กลุ่มเกษตรกรกลุ่มนี้ก็มียากถึง 34% เช่นเดียวกับกลุ่มที่ 3 แต่มีทัศนคติไม่ค่อยยอมรับวิชาการสมัยใหม่ ยึดมั่นใจสิ่งเก่า ๆ และสิ่งที่เคยปฏิบัติ มักจะเป็นพวกชักใบให้เรือเสีย วิธีแก้นะใจพวกนี้คือ ต้องทำให้เห็นกับตาเห็นของจริง

5. พวกอ้อมมือจับเข่า (ผู้รับการเปลี่ยนแปลงช้ามาก Late adoptor) เกษตรกรกลุ่มนี้เป็นพวกมีการศึกษาน้อย ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมด้อยกว่ากลุ่มต่าง ๆ ที่กล่าวมา ส่วนมากเป็นพวกไร้แรงงาน รอแต่ความช่วยเหลือมากกว่าจะช่วยตัวเอง ควรส่งเสริมและเอาใจชนะพวกนี้ต้องใช้ความอดทน ความพยายามสูงมาก ค่อยเป็นค่อยไปเป็นขั้น ๆ มีอยู่ประมาณ 13.5%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. พวกเขาไม่เอาไหนเลย (ผู้ล่าหลัง Laggards) เกษตรกรพวกนี้ล่าหลังไม่สนใจอะไรทั้งสิ้น ตามเวรตามกรรม ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้ที่มีปมด้อยในความสำเร็จ จึงอยากให้การส่งเสริมมาก มักจะเป็นในรูปปล่อยให้ “สังคมพาไป”

ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบในการยอมรับของเกษตรกร

มีปัจจัยมากมายหลายอย่างที่เป็นส่วนประกอบในการที่จะทำให้เกษตรกรนั้นมีอัตราการยอมรับมากขึ้น ช้าไวแตกต่างกันไป พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. การศึกษา เกษตรกรที่มีการศึกษาสูงกว่าย่อมมีความเข้าใจและยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ได้ง่ายกว่า มีทัศนคติในการเปลี่ยนแปลงได้ไวและรู้แนวทางในการจะรับรู้

2. อายุ จากผลการวิจัยด้านนี้หลายเรื่องปรากฏว่าคนที่มีความอายุนุ่มสาวรับการเปลี่ยนแปลงได้ไวและง่ายกว่าคนชรา

3. เพศ เกษตรกรในชนบทนั้น เพศหญิงแนวโน้มจะเชื่อและยอมรับการเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายกว่าเพศชาย

4. ฐานะทางเศรษฐกิจ เกษตรกรที่มีรายได้สูงหรือมีฐานะดีอยู่ก่อนแล้ว จะมีการสนใจในการยอมรับการเรียนรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้ง่ายกว่า เพราะเขามีฐานะดี ย่อมทำอะไรได้ง่ายโดยไม่ต้องพะวงและมีความคิดที่จะยกฐานะให้ดีขึ้นไปอีกโดยใช้วิชาการเป็นแกนนำ

5. ขนาดของไร่นา สิ่งนี้มีอิทธิพลต่อตัวเกษตรกรในการดำเนินกิจการของตนเอง ฟาร์มที่ใหญ่กว่าย่อมต้องดิ้นรนในการปรับปรุงให้กิจการดีขึ้นไป พยายามนำวิชาการมาเพิ่มเติมในฟาร์มของตนเอง ดังนั้นเกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่กว่าย่อมจะรับการเรียนรู้ และเสาะแสวงหาวิทยาการใหม่ๆ ได้ไว และเก่งกว่าฟาร์มหรือไร่นาขนาดเล็ก

6. ทัศนคติ ทัศนคติของเกษตรกรที่มีต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ต่อตัวเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต่อวิทยาการใหม่ๆ ต่อตนเอง และเกษตรกรผู้นำถ้ามีไปในทางบวกก็จะรับรู้และเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและได้ดีกว่า

7. เป็นคนที่มีเหตุผลไม่เชื่อมงายอะไรง่าย ๆ รับฟังอะไรวิเคราะห์ให้แท้จริงว่าถูกต้องหรือไม่ ชั่งน้ำหนักถึงความเป็นไปได้และความเป็นไปไม่ได้ ผลดีผลเสียอย่างไร คนมีเหตุผลจะรับฟังและรับวิชาการของงานส่งเสริมได้ง่าย และชัดเจนกว่าคนที่ไร้เหตุผล

8. เชี่ยวชาญ คนที่มีเชี่ยวชาญและความจำดี สามารถจะเรียนรู้อะไรได้ไวกว่า

9. การทำสังคม เกษตรกรที่เข้าสังคม บริการสังคม ย่อมจะให้ความสนใจงานส่งเสริมได้มากกว่าและง่ายกว่า

10. เป็นคนทันสมัย ไม่ล่าหลังยอมรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสมัยใหม่ ปรับตัวเองได้ทันทันที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11.ขนบธรรมเนียมประเพณี ควรจะเชื่ออะไรบางอย่าง เกษตรกรมักจะถูกฝึกให้คิดว่าเป็น การขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีหรือความเคยชินมาก่อนกลัวเพื่อนบ้านจะหาว่าทำอะไรที่ผิด ประเพณี และความเชื่อเก่าๆ

2.2 หลักสำคัญในด้านอาหารและการให้อาหาร

การผลิตสุกรก็เหมือนกับการผลิตสัตว์เศรษฐกิจชนิดอื่นๆ โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อเป็น แหล่งโปรตีนของมนุษย์และให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีที่สุดต่อผู้เลี้ยงจากจุดประสงค์ดังกล่าว การผลิต สุกรจึงประกอบด้วยวิธีการต่างๆ ที่จะทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพสูงสุดให้เนื้อซึ่งเป็นแหล่ง โปรตีนสำหรับมนุษย์ประกอบด้วยคุณค่าทางโภชนาและคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ซึ่ง องค์ประกอบหลักของการผลิตสุกรประกอบด้วย พันธุ์ อาหาร และการจัดการ องค์ประกอบของ การผลิตสุกรที่มีความสำคัญมากอย่างหนึ่งที่เป็นต้นทุนการผลิตมากที่สุดคือค่าอาหาร ซึ่งเมื่อคิด ต้นทุนการผลิตแล้วสูงถึง 60-80% ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ในสุกรระยะจากคลอดถึงระยะสุกรขุน พบว่าเป็นต้นทุนค่าอาหารประมาณ 69% และเป็นต้นทุนจากปัจจัยอื่นๆ 31% ส่วนในระยะสุกรขุน พบว่าเป็นต้นทุนค่าอาหาร 70.7% และต้นทุนจากปัจจัยอื่น 29.3% ดังนั้นอาหารจึงเป็นองค์ประกอบ ที่มีบทบาทและความสำคัญที่ช่วยให้การผลิตสุกรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับผลตอบแทน สูงสุด อาหารที่สุกรขุนกินเข้าไปจะใช้ในขบวนการต่างๆของร่างกายดังนี้ คือ

- 1.เพื่อการดำรงชีพของสุกรขุนเอง ปริมาณอาหารต้องขึ้นอยู่กับน้ำหนักของตัวสุกรและ สภาวะอุณหภูมิ
- 2.เพื่อการให้ผลผลิตของเนื้อแดงได้คุ้มค่าต่อการลงทุน
- 3.เพื่อให้อัตราการเจริญเติบโตที่ดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นคุ้มค่าต่อการลงทุนของผู้เลี้ยง

2.2.1 อาหารสุกรขุน

อาหารสุกรขุนนั้นต้องสร้างประโยชน์ให้แก่สุกรขุน ได้มากเพื่อให้ผลผลิตที่ได้คุ้มค่า ต่อการลงทุน และต้องช่วยเสริมสร้างร่างกายซึ่งมีผลทำให้อัตราการเจริญเติบโตดี ปริมาณของ โปรตีนในอาหารสุกรจะลดลงเมื่อสุกรมีน้ำหนักเพิ่มขึ้น ควรเปลี่ยนอาหารของสุกรทุกๆ การเจริญ เติบโต สุกรขุนต้องการอาหารที่มีโปรตีนค่อนข้างสูงเพื่อนำไปใช้ในการผลิตเนื้อแดง สุกรขุนที่มีน้ำ หนัก 60-100 กิโลกรัมควรให้อาหารที่มีปริมาณโปรตีน13-14% ถ้าต้องการขุนเพื่อให้สุกรขุน จำหน่ายได้เร็วควรให้อาหารเต็มที่คือ การให้อาหารตลอดเวลาโดยไม่จำกัดอาหารของสุกร

2.2.2 วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่นำมาประกอบเป็นอาหารสุกร

วัตถุดิบอาหารสัตว์เป็นแหล่งให้สารอาหารที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพ การเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของสัตว์ ปริมาณสารที่มีอยู่ในวัตถุดิบแต่ละชนิดจะแตกต่างกันออกไป วัตถุดิบชนิดหนึ่งอาจมีสารอาหารบางชนิดมากกว่าที่สัตว์ต้องการแต่บางชนิดก็น้อยกว่าความต้องการ ดังนั้นจึงต้องมีการนำเอาวัตถุดิบหลายๆชนิดมาผสมรวมกัน เพื่อให้ได้สารอาหารทุกชนิดพอกับความต้องการของสัตว์ ขอกล่าวคร่าวๆถึงการแบ่งแยกวัตถุดิบประเภทต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรเลือกนำมาใช้ได้ตามความเหมาะสม

1. วัตถุดิบประเภทแป้ง เป็นพวกที่ให้โปรตีนต่ำแต่จะให้แป้งหรือน้ำตาลเป็นส่วนใหญ่ใช้เป็นแหล่งพลังงานในอาหาร ได้แก่ รำ ปลายข้าว ข้าวเปลือก ข้าวโพด มันสำปะหลัง

2. วัตถุดิบประเภทพลังงานสูง ใช้เป็นแหล่งพลังงานแต่เพียงอย่างเดียวมักใช้ต่อเมื่อสูตรอาหารนั้นขาดพลังงาน ได้แก่ กากน้ำตาล น้ำตาลทราย ไขมันสัตว์ อาหารวัตถุดิบประเภทนี้ต้องระวังไม่ควรไว้นานเกิน 1 สัปดาห์ เพราะอาจจะขึ้นเสียได้ง่าย

3. วัตถุดิบประเภทโปรตีน โดยทั่วไปแล้วมักจะเป็นพวกที่ให้โปรตีนค่อนข้างสูงกว่าความต้องการของสัตว์และมักจะมีพลังงานค่อนข้างต่ำ ได้แก่ กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง กากเมล็ดฝ้าย ไบโกระถินป่น เลือดป่น ปลาป่น เป็นต้น

4. วัตถุดิบประเภทให้แร่ธาตุและวิตามิน เป็นแหล่งวิตามินและแร่ธาตุเพื่อเพิ่มเติม หลีกเลียงอันตรายต่อการขาดวิตามินและแร่ธาตุของสัตว์ โดยทั่วไปสัตว์จะต้องการวิตามินและแร่ธาตุแต่ละชนิดในปริมาณที่น้อยมากเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรในจำนวนไม่มากขอแนะนำให้อื้อ ฟอสฟอรัสสำเร็จรูปซึ่งจะมีส่วนผสมของวิตามินและแร่ธาตุปดักย่อยตามความต้องการของสุกรมาใช้ยกเว้นแร่ธาตุ แคลเซียมและฟอสฟอรัสซึ่งต้องการให้เสริมต่างหากในสูตรอาหารในรูปของกระดูกป่นหรือไคแคลเซียมฟอสเฟส หรือขาดแคลเซียมเพียงอย่างเดียวก็ให้เสริมพวก เปลือกหอยป่นหรือหินป่น

5. วัตถุดิบประเภทกรดอะมิโนสังเคราะห์ เป็นสารเคมีที่มีคุณค่าทางอาหารเท่ากับกรดอะมิโนชนิดนั้นๆ กรดอะมิโนสังเคราะห์ที่มีราคาถูกและเกษตรกรพอที่จะหาซื้อมาใช้ได้ ได้แก่ กรดอะมิโนสังเคราะห์แอลไลซีน และดีแอล-เมทไธโอนีน ซึ่งควรจะใช้เสริมลงในสูตรอาหารเฉพาะกรณีที่สูตรอาหารนั้นๆ ขาดกรดอะมิโนดังกล่าวเพียง 2 ชนิดเท่านั้น แต่ถ้าสูตรอาหารนั้นขาดกรดอะมิโนหลายๆ ตัว จำเป็นต้องปรับสูตรอาหารให้มีระดับโปรตีนสูงโดยการเสริมวัตถุดิบประเภทโปรตีนสูงในสูตรอาหาร (รณชัย สิทธิไกรพงษ์, 2540 : 84 – 90)

2.2.3 วิธีการให้อาหารสุกร มี 2 วิธี

1. การให้อาหารแบบจำกัดปริมาณ หมายถึง การให้อาหารสุกรโดยจำกัดปริมาณอาหารที่ ให้เพียงพอดต่อความต้องการอาหารของสุกรในแต่ละระยะ เช่น ให้อาหารแบบจำกัดปริมาณแก่สุกร พ่อ-แม่พันธุ์ที่มีน้ำหนักตั้งแต่ 60 กิโลกรัมขึ้นไป ทั้งนี้ต้องดูจากสภาพสุกรเป็นหลัก โดยยึดหลักการที่ว่าอย่าให้พ่อ-แม่พันธุ์สุกรอ้วนหรือพอมจนเกินไป

2. การให้อาหารแบบไม่จำกัดปริมาณ หมายถึง การให้อาหารสุกร โดยปล่อยให้สุกรกิน เต็มที่เท่าที่สุกรต้องการ ไม่มีการจำกัดปริมาณอาหารที่กิน เช่น การให้อาหารสุกรขุน เป็นต้น

2.2.4 ลักษณะอาหารที่สุกรระยะต่างๆ

1. อาหารอัดเม็ด เป็นอาหารสำเร็จรูปส่วนใหญ่ผลิตโดยบริษัทที่ทำธุรกิจทางอาหารสัตว์ โดยการนำเอาอาหารผสมสำเร็จรูปที่อยู่ในรูปของอาหารป่น ไปด้วยผ่านกรรมวิธีอัดเม็ดจะได้ อาหารขนาดต่างๆ ตามขนาดของสุกร อาหารอัดเม็ดที่สุกรกินเข้าไปแต่ละเม็ดจะได้โภชนาการต่างๆ ครบถ้วน ตามสูตร โดยที่สุกรไม่สามารถเลือกกินได้ ก่อนทำการอัดเม็ดอาหารสำเร็จที่อยู่ในรูปอาหารป่นจะ ได้รับไอน้ำเข้าช่วยจากนั้นอาหารจะถูกส่งผ่านเข้าไปในถังอัดเม็ดที่ประกอบด้วยลูกกลิ้งอัดและ แผ่นตะแกรง ที่มีรูขนาดต่างๆ ที่ต้องการ อาหารก็จะถูกอัดผ่านรูตะแกรงออกมา โดยที่มีเม็ดตัดให้ อาหารอัดเม็ดมีความยาวพอเหมาะ ให้สุกรขนาดต่างๆ เพื่อให้อินได้สะดวก ช่วยลดการฟุ้งกระจาย ได้ สุกรกินอาหาร ได้ดีขึ้นอาหารชนิดนี้ราคาค่อนข้างแพงเพราะมีต้นทุนในขบวนการอัดเม็ดสูงขึ้น ส่วนใหญ่นิยมใช้เลี้ยงลูกสุกร

2. อาหารผง วัตถุดิบอาหารสัตว์ทุกชนิดก่อนที่จะนำไปทำการผสมตามสูตรอาหาร ต่างๆ จะต้องอยู่ในรูปที่ค่อนข้างละเอียดและมีขนาดใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เพื่อช่วยให้การผสมเข้ากันได้ ดี แต่ถ้าอาหารผงละเอียดมากเกินไปจะทำให้อาหารไม่น่ากินแล้วยังทำให้อาหารเป็นฝุ่นด้วย เมื่อ สุกรกินเข้าไปแล้วทำให้เกิดอาการจาม ก่อความรำคาญ มีผลต่อการกินอาหารสุกรอาหารชนิดนี้ ส่วนใหญ่เกษตรกรจะประกอบขึ้นเอง นิยมใช้เลี้ยงสุกรขุน

3. อาหารแบบเปียก ช่วยให้สุกรกินอาหารได้มากขึ้น ในหน้าร้อนผู้เลี้ยงสุกรบางรายใช้ อาหารเปียก โดยวิธีการเอาน้ำคลุกกับอาหารผงพอหมาดๆ แล้วให้สุกรกิน การเลี้ยงด้วยอาหารป่น เปียกช่วยประหยัดต้นทุนค่าอาหาร อาหารน่ากิน แต่มักมีปัญหาเรื่องการบูดเน่าของอาหารเป็นผล เสียต่อการเลี้ยงสุกร อาหารที่สุกรลักษณะนี้ จะต้องให้อาหารในปริมาณที่สุกรสามารถกินได้ หหมดพอดี อย่าให้เหลือตกค้างวางอาหาร

2.2.5 ชนิดอาหารที่ให้สุกรระยะต่างๆ

สุกรในระยะต่างๆ จะต้องการอาหารที่มีคุณค่าทางอาหารไม่เท่ากัน ดังนั้นอาหารสุกรไม่ว่าจะเป็นอาหารสำเร็จรูป หัวอาหารขี้และอาหารผสมเอง สามารถจัดแบ่งตามระยะต่างๆ ของสุกรได้ 5 ชนิด

1. อาหารหมูอ่อน หมายถึง อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรในระยะหย่านม จนถึงน้ำหนัก 15 กิโลกรัมมีระดับโปรตีนในสูตรอาหาร 20 - 22%
2. อาหารหมูเล็ก หมายถึง อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรระยะ 15 - 30 กิโลกรัม มีระดับโปรตีนในสูตรอาหาร 18%
3. อาหารหมูรุ่น หมายถึง อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรระยะ 30 - 60 กิโลกรัม มีระดับโปรตีนในสูตรอาหาร 15 %
4. อาหารหมูขุน หมายถึง อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรระยะ 60 - 100 กิโลกรัม มีระดับโปรตีนในสูตรอาหาร 12 - 14%
5. อาหารสุกรพันธุ์ หมายถึง อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรพ่อ - แม่พันธุ์ ซึ่งจะมี 2 สูตรคือ สูตรอู่มท้องใช้เลี้ยงสุกรตั้งแต่น้ำหนัก 60 กิโลกรัมขึ้นไป แม่สุกรท้องว่าง แม่สุกรอู่มท้องและพ่อพันธุ์เป็นอาหารที่มีระดับโปรตีนในสูตรอาหาร 14 - 15 % สูตรให้นมจะใช้เลี้ยงแม่สุกรระยะเลี้ยงลูก ซึ่งมีโปรตีน 15 - 16%

2.2.6 การให้อาหารสุกรระยะต่างๆ

1. การให้อาหารสุกรขุนนิยมให้กินแบบไม่จำกัดตั้งแต่เริ่มต้นเลี้ยงจนถึงน้ำหนัก 60 กิโลกรัมและจากนั้นจะเริ่มจำกัดปริมาณอาหารให้กินพอดีกับความต้องการของร่างกาย เพื่อไม่ให้อาหารส่วนเกินไปสะสมเป็นไขมันในร่างกายจะให้กินอาหารวันละ 2.5 - 3.5 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน

2. การให้อาหารสุกรพ่อ - แม่พันธุ์ สุกรที่คัดไว้เป็นพ่อ - แม่พันธุ์จะให้กินอาหารแบบเต็มที ตั้งแต่หย่านมจนถึงน้ำหนัก 60 กิโลกรัม จึงเริ่มให้อาหารแบบจำกัดปริมาณอาหารโดยแยกเป็น

2.1 การให้อาหารสุกรพ่อพันธุ์ จะให้อาหารเพียง 1.5 - 2.0 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน เมื่อเริ่มใช้งานแล้วจะให้เพิ่มเป็น 1.5 - 1.8% ของน้ำหนักตัว

2.2 การให้อาหารก่อนแม่สุกรก่อและหลังผสม จะให้อาหารแม่สุกรท้องว่างอย่างจำกัด 2 - 2.2 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน จนแม่สุกรผสม หลังจากผสมจะให้อาหารลดลงเล็กน้อยโดยจะให้ 1.8 - 2.0 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน จนแม่สุกรอู่มท้องได้ 84 วันทั้งนี้เพราะในระยะนี้ลูกสุกรมีการเติบโตช้า และถ้าแม่สุกรได้รับอาหารมากเกินไปจะทำให้ลูกสุกรในท้องมีอัตราการตายสูง ใน

ช่วงอุ้มท้อง 84 – 104 วันช่วงนี้ลูกสุกรในท้องมีอัตราการเจริญเติบโตเร็วมาก ควรเพิ่มปริมาณอาหารให้แก่แม่สุกรเป็น 2.5 – 3.0 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน และให้อาหารหยাবพวกหญ้าเสริมมากขึ้น

2.3 การให้อาหารแม่สุกรหลังคลอด การให้อาหารระยะนี้จะมากกว่าปกติ เพราะแม่สุกรต้องการอาหารเพื่อใช้ในการดำรงชีพของตัวเองและใช้สร้างน้ำนมให้ลูก ดังนั้นปริมาณอาหารที่ให้ 2.0 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน ในสุกรสาวอายุ 1 – 2 ปียังมีการเจริญเติบโตของร่างกายต้องการอาหารวันละ 2.5 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน ปริมาณอาหารที่แม่สุกรต้องการเพิ่มเพื่อใช้สร้างน้ำนมเลี้ยงลูกสุกร 1 ตัว ประมาณ 0.2 – 0.25 กิโลกรัมต่อตัวต่อวัน ฉะนั้นแม่สุกรหลังคลอดจะได้รับอาหารมากเท่าใดจะขึ้นอยู่กับจำนวนลูกสุกรด้วย (พิชญ์รัตน์ แสนไชยสุริยา, 2540 : 55 – 56)

2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีต่างๆ จำแนกได้ดังนี้ ภูวดล สาภิเกษตร(2536: 111) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของการนำนวัตกรรมไปสู่ชุมชนชนบท ศึกษากรณียอมรับการผสมเทียมโค พบว่า เกษตรกรที่มีการยอมรับการผสมเทียมโคจะมีการศึกษาสูงกว่าและมีทัศนคติต่อการผสมเทียมโคที่ดีกว่าผู้ไม่ยอมรับการผสมเทียมโค

รัชดา ตูวินันท์ (2538: 90) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรของชาวนา อำเภอกำแพง จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าระดับการศึกษาและความถี่ของการได้รับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีทางการเกษตร

เอกพงศ์ วรากุล (2532 : 84) ได้ศึกษาปัจจัยการยอมรับการปลูกไม้ดอกเพื่อเป็นรายได้เสริมของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าระดับการศึกษาของเกษตรกรมีผลต่อการยอมรับ

บุญเกิด บุตกะ (2524 : 16–23) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรในประเทศไทย พบว่าปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลทำให้เกษตรกรยอมรับการเปลี่ยนแปลงพืชใหม่ คือ ระดับการศึกษา

อรุณ ยังอยู่ดี (2531 : 81) ได้ทำการศึกษาเรื่องการยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงโคนมของเกษตรกร อำเภอยะยา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ระดับการศึกษาและรายได้มีความสัมพันธ์กับการยอมรับ นวัตกรรมการเลี้ยงโคนม

เลอภ ศิริสันติกุล (2536 : 94) ได้ศึกษาถึงเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับคำแนะนำวิถีปฏิบัติ การปลูกกาแฟอาราบิก้าของชาวเขาเผ่าม้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ : กรณีศึกษาหมู่บ้านขุนช่างเคียนและหมู่บ้านม่อนเงาะ พบว่าประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับคำแนะนำวิธีการปฏิบัติการปลูกกาแฟอาราบิก้า แต่รายได้และโอกาสในการได้รับคำแนะนำมีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับคำแนะนำวิถีปฏิบัติการปลูกกาแฟอาราบิก้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไพบูลย์ สุทธสุภา และคณะ (2527 : 100) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการปลูกกาแฟพันธุ์สูง พบว่าประสบการณ์มีผลต่อการตัดสินใจในการปลูกกาแฟพันธุ์สูง

ทนุ ชื่นฟูวุฒิ (2531 : 45) ได้ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองหลังการทำนาของเกษตรกรบ้านแม่โจ้ และบ้านหม้อ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ารายได้ของเกษตรกรไม่มีความสัมพันธ์กัน การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองหลังทำนา

วิทัศน์ เตชะบุญ (2534 : 69) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า ของชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าขนาดของพื้นที่ปลูกกาแฟของชาวเขามีความสัมพันธ์กับระดับการยอมรับงานส่งเสริมการปลูกกาแฟอาราบิก้า

ทัศนีย์ ศิริวรรณ (2522 : 65) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบการใช้น้ำชลประทานที่มีผลต่อการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ ของเกษตรกรในเขตโครงการชลประทานพิษณุโลกพบว่า ขนาดของพื้นที่ทำการเกษตรมีผลต่อการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่

จันทวรรณ ชมวัน (2535 : 57) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมาซึ่งพบว่า จำนวนโคที่เลี้ยงไม่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ แต่การติดต่อเจ้าหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ

สมภพ เพชรรัตน์ (2523 : 88) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ – ไม่ยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรในโครงการปฏิบัติการพัฒนาสังคม อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่าขนาดพื้นที่ทำการเกษตร มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกร

จะเห็นได้ว่าปัจจัยต่างๆ ต่อไปนี้คือปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมนั้น มีการศึกษาประสบการณ์ รายได้ ขนาดของฟาร์ม และโอกาสในการได้รับคำแนะนำ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้จะได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย และกำหนดวัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรในการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของการเลี้ยงสุกร ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะและอุปสรรคบางประการในด้านอาหารและการให้อาหารสุกรของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระเขตในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การทดสอบแบบสอบถาม
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เกษตรกรผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการฟาร์มสุกรขุนประเภทอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2542 จากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย จำนวน 750 คน*

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล โดยการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์จำนวน 750 ชุด ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด จำนวนทั้งสิ้น 611 ชุด แยกเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืน และมีความสมบูรณ์จำนวน 49 ชุด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นเพื่อนำไปสอบถามกับเกษตรกร เพื่อจะได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ มีลักษณะเป็นคำถามแบบเปิด (Open-ended question) และคำถามแบบปิด (Close-ended question) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ของเกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกรขุน ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุน รายได้จากฟาร์ม จากการเลี้ยงสุกรขุนตลอดทั้งปี และโอกาสในการได้รับคำแนะนำทางวิชาการด้านการเลี้ยงสุกรขุน

* กองแผนงาน กรมปศุสัตว์, 2542

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยี ด้านการอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ มีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Close-ended question) มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อ ในแต่ละข้อมี 4 ตัว ให้คะแนนในการวัดระดับการยอมรับเทคโนโลยี ด้านอาหารและการให้อาหารสุกรขุน ให้คะแนนแบ่งตามลักษณะการปฏิบัติของเกษตรกรดังนี้

ลักษณะการปฏิบัติของเกษตรกร	ระดับคะแนน
(1) ปฏิบัติในระดับดีมาก	4
(2) ปฏิบัติในระดับปานกลาง	3
(3) ปฏิบัติในระดับพอใช้	2
(4) ปฏิบัติน้อย	1

นำคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระทั้ง 49 คน มาหาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ จากนั้นนำค่าเฉลี่ยที่ได้ มาปรับเป็นระดับของการยอมรับเทคโนโลยี ด้านอาหารและการให้อาหาร ได้ดังนี้

คะแนน 3.28 - 4.00	คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง
คะแนน 2.52 - 3.27	คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง
คะแนน 1.76 - 2.51	คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับพอใช้
คะแนน 1.00 - 1.75	คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับน้อย

คะแนนที่ได้จะนำมาแปลค่า เพื่อพิจารณาคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนประเภทอิสระ โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน, 2527 : 29)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (Class Interval)} &= \text{Range} / k \\ &= (X_{\max} - X_{\min}) / k \\ \text{เมื่อ Range} &= \text{พิสัย} \\ X_{\max} &= \text{คะแนนสูงสุด} \\ X_{\min} &= \text{คะแนนต่ำสุด} \\ k &= \text{จำนวนชั้น} \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้ เทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนประเภท อิศระ ได้กำหนด

คะแนนสูงสุด	=	4	คะแนน
คะแนนต่ำสุด	=	1	คะแนน
จำนวนชั้น	=	4	ชั้น

$$\text{แทนค่าสูตรในอันตรภาคชั้น} = (4-1)/4 = 0.75$$

นำคะแนนการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิศระด้าน อาหารและการให้อาหาร รวมทั้งสิ้น 40 คะแนน มาปรับระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยง สุกรขุนด้านอาหารและการให้อาหาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับได้ดังนี้

- คะแนน 32.53 – 40.00 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง
- คะแนน 25.02 – 32.52 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง
- คะแนน 17.51 – 25.01 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับพอใช้
- คะแนน 10.00 – 17.50 คะแนน มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับน้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะบางประการ ด้านอาหารและการให้อาหาร ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนประเภทอิศระ โดยเป็นคำถามเปิด (Open-ended question)

3.3 การทดสอบแบบสอบถาม

ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบ เพื่อความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถาม (Content Validity) โดยให้ผู้ทรง คุนวุฒิเป็นผู้ช่วยในการตรวจสอบ และได้นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try Out) กับเกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกรขุนอิศระในจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีลักษณะพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ใกล้เคียง กับประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 20 ราย แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบ ถาม

โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 200)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_t} \right]$$

เมื่อ	α	=	แทนค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	S^2_i	=	แทนคะแนน ความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S^2_t	=	แทนคะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ
	n	=	แทนจำนวนข้อของเครื่องมือวัด

แทนค่าในสูตร ได้คุณภาพของแบบทดสอบทั้งฉบับ = 0.1226

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากงานธุรการ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้รับรองการทำการวิจัย แล้วส่งถึงเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการกรอกแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับตามเวลาที่กำหนด (ระหว่าง วันที่ 15 มกราคม 2544 ถึงวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2544) ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยัง เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ทางไปรษณีย์ จำนวน 750 ชุด เท่ากับจำนวนเกษตรกรที่มีรายชื่อและที่อยู่ ตามข้อมูลของกรมปศุสัตว์ ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 611 ชุด คิดเป็นจำนวนร้อยละ 81.46

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows วิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วยสถิติดังนี้

ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายเชิงพรรณนาข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ ในการเลี้ยงสุกรขุนรายได้รวมของเกษตรกรทั้งปี จำนวนสุกรขุนภายในฟาร์ม และโอกาสในการได้รับคำแนะนำวิชาการด้านการเลี้ยงสุกรขุนและการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหาร

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานบางประการของเกษตรกร เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหาร และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ข้อมูลสภาพพื้นฐานทางลักษณะส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ

ตารางที่ 4.1 แสดงเพศของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ชาย	43	87.76
หญิง	6	12.24
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงเพศของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยทั้งหมดจำนวน 49 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 87.76) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 12.24)

ลงมามีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 20.40) และมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 18.37)

ตารางที่ 4.4 แสดงประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ประสบการณ์ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1-9	23	46.93
10-19	12	24.49
20-29	8	16.33
30-39	4	8.2
40-49	2	4.08
รวม	49	100.00
ประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี	ประสบการณ์เฉลี่ย 13.85 ปี	
ประสบการณ์สูงสุด 49 ปี	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.43	

จากตารางที่ 4.4 แสดงประสบการณ์จากการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์เฉลี่ย 13.85 ปี มีประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี ในขณะที่สูงสุด 49 ปี ซึ่งส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนระหว่าง 1-9 ปี (ร้อยละ 46.93) รองลงมา มีประสบการณ์เลี้ยงสุกรขุนระหว่าง 10-19 ปี (ร้อยละ 24.49) และมีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนระหว่าง 20-29 ปี (ร้อยละ 16.33)

ตารางที่ 4.8 แสดงวิธีการขายสุกรขุนในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

วิธีการขายสุกรขุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ขายถึงผู้บริโภคโดยตรง	8	16.33
ขายผ่านพ่อค้า-แม่ค้าในตลาดหรือสหกรณ์	12	24.49
ขายผ่านพ่อค้าคนกลางหรือบริษัท	29	59.18
รวม	49	100.00

จากตารางที่ 4.8 แสดงวิธีการขายสุกรขุนในฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนเกินกว่าครึ่งขายสุกรขุนโดยขายผ่านพ่อค้าคนกลางหรือบริษัท (ร้อยละ 59.18) รองลงมา ขายสุกรขุนผ่านพ่อค้า-แม่ค้าในตลาดหรือสหกรณ์ (ร้อยละ 24.49) และขายสุกรขุนถึงผู้บริโภคโดยตรง (ร้อยละ 16.33)

4.2 การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุนด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

จากการวัดระดับการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุนด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการวัดระดับการยอมรับเทคโนโลยี เป็นรายชื่อแสดงเป็นค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อพิจารณาระดับการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร
ขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

รายการ	จำนวน (คน) N=49	ร้อยละ (%)	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1. การซื้ออาหาร				
- สหกรณ์	5	10.20		
- ร้านค้าย่อย	6	12.24		
- บริษัท	19	38.78		
- ตัวแทนจำหน่าย	19	38.78	3.04	0.98
			(ยอมรับปานกลาง)	
2. การเช็คราคาอาหาร				
- ไม่เคยเช็ค	9	18.36		
- เช็คทุกครั้งที่ซื้อ	16	32.66		
- สุ่มเช็คบางครั้ง	12	24.49		
- เช็คเกือบทุกครั้ง	12	24.49	2.71	1.10
			(ยอมรับปานกลาง)	
3. การซื้ออาหารมาใช้ในฟาร์ม				
- ซื้ออาหารสำเร็จรูป	16	32.66		
- ซื้อหัวอาหารมาผสมเอง	11	22.44		
- คำนวณสูตรอาหารเอง	21	42.86		
- ใช้อะไรก็ได้ไม่ได้คำนึงถึง	1	2.04	3.06	0.75
			(ยอมรับปานกลาง)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=49	ร้อยละ (%)	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
4. การเก็บรักษาอาหาร				
- เก็บไว้ทั่วๆ ไป	1	2.04		
- โรงเรือนที่ควบคุมพอน้ำ	22	44.90		
- โรงเรือนปิดมิดชิด	19	38.78		
- เก็บไว้หน้าเต้า	7	14.28	3.20	0.75
(ยอมรับปานกลาง)				
5. การเช็คราคาอาหาร				
- ไม่มีการเช็ค	9	18.36		
- จากวารสาร	0	0.00		
- บริษัท หรือ สหกรณ์	14	28.58		
- พ่อค้าในท้องถิ่น	26	53.06	2.10	0.67
(ยอมรับพอน้ำ)				
6. การใช้อาหารภายในฟาร์ม				
- เกิน 1 เดือน	4	8.17		
- 1 เดือน	6	12.24		
- 3 วัน	9	18.37		
- 7 วัน	30	61.22	2.89	0.78
(ยอมรับปานกลาง)				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=49	ร้อยละ (%)	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
7. เมื่ออาหารมีปัญหา				
- ปริญญาฟาร์มที่มีความรู้	6	12.24		
- ปริญญานักวิชาการ	26	53.06		
- ศึกษาด้วยตนเอง	15	30.62		
- ไม่มีการดำเนินการ	2	4.08	2.97	0.98
(ยอมรับปานกลาง)				
8. หลักการในการซื้ออาหาร				
- คำแนะนำของนักวิชาการ	9	18.37		
- การ	13	26.53		
- ราคาและยี่ห้อ	25	51.02		
- ตรงตามความต้องการ ของสัตว์	2	4.08	3.16	0.95
- อะไรก็ได้			(ยอมรับปานกลาง)	
9. การบันทึกปริมาณอาหารที่ ใช้ในสูตร 1 รุ่น				
- บันทึกเกือบทุกครั้ง	7	14.29		
- บันทึกทุกครั้ง	19	38.78		
- ไม่มีการบันทึก	12	24.49	1.91	1.08
- บันทึกนานๆ ครั้ง			(ยอมรับพอใช้)	
10. การสุ่มเช็คคุณภาพอาหาร				
- เดือนละครั้ง	7	14.29		
- ทุกครั้งที่ใช้	25	51.02		
- เมื่ออาหารมีปัญหา	12	24.49	2.14	0.94
- ไม่มีการสุ่ม			(ยอมรับพอใช้)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

การซื้ออาหาร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ซื้ออาหารจากบริษัท และ ตัวแทนจำหน่าย (ร้อยละ 38.78 เท่ากัน) รองลงมาซื้อจากร้านค้าย่อย (ร้อยละ 12.24) และเกษตรกรที่ซื้ออาหารจากสหกรณ์ (ร้อยละ 10.20) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.04 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง

ในการเช็คราคาอาหารสัตว์ จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเช็คราคาอาหารทุกครั้งที่ซื้อ (ร้อยละ 32.66) รองลงมาเช็คเกือบทุกครั้งและมีการสุ่มเช็คเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 24.49 เท่ากัน) และเกษตรกรที่ไม่เคยมีการสุ่มเช็คราคาอาหารเลย (ร้อยละ 18.36) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.71 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง

อาหารที่ใช้ในฟาร์ม จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการคำนวณสูตรอาหารเอง (ร้อยละ 42.86) รองลงมาซื้ออาหารสำเร็จรูปมาใช้ (ร้อยละ 32.66) ซื้อหัวอาหารมาผสมอาหารวัตถุดิบแหล่งพลังงานเอง (ร้อยละ 22.44) และเกษตรกรที่ไม่มีการคำนวณถึงอาหารที่ใช้ในฟาร์ม (ร้อยละ 2.04) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.06 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง

ในการเก็บรักษาอาหาร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเก็บอาหารไว้ในโรงเรือนที่มีการควบคุมพอใช้ (ร้อยละ 44.90) รองลงมาเก็บไว้ในโรงเรือนที่ปิดมิดชิด (ร้อยละ 38.78) เก็บไว้ในน้ำเล้า (ร้อยละ 14.28) และเกษตรกรที่เก็บไว้ทั่วๆ ไปไม่มีการควบคุม (ร้อยละ 2.04) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.20 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง

การเช็คราคาอาหารสัตว์ จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเช็คราคาอาหารจากพ่อค้าในท้องถิ่น (ร้อยละ 53.06) รองลงมาเช็คจากบริษัทหรือสหกรณ์ (ร้อยละ 28.58) และไม่มีการเช็คราคาอาหารเลย (ร้อยละ 18.36) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.10 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับพอใช้

การใช้อาหารในฟาร์ม จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้อาหารหมดภายใน 7 วัน (ร้อยละ 61.22) รองลงมาใช้อาหารหมดภายใน 3 วัน (ร้อยละ 18.37) ใช้อาหารหมดภายใน 1 เดือน (ร้อยละ 12.24) และเกษตรกรที่ใช้อาหารหมดเกิน 1 เดือน (ร้อยละ 8.17) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.89 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง

ปัญหาในอาหาร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปรึกษา นักวิชาการ (ร้อยละ 53.06) รองลงมาศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง (ร้อยละ 30.62) ปรึกษาฟาร์มที่มีความรู้ (ร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12.24) และเกษตรกรที่ไม่มีการดำเนินการเลย (ร้อยละ 4.08) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.97 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง

หลักการในการซื้ออาหาร จากการสำรวจ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ซื้ออาหารตรงตามความต้องการของสัตว์ (ร้อยละ 51.02) รองลงมาโดยพิจารณาจากราคาและยี่ห้อ (ร้อยละ 26.53) ซื้อตามคำแนะนำของนักวิชาการ (ร้อยละ 18.37) และเกษตรกรที่ซื้ออาหารโดยไม่คำนึงถึงสิ่งใดเลย (ร้อยละ 4.08) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.16 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง

การบันทึกปริมาณอาหารที่ใช้ในสุกร 1 รุ่น จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกปริมาณอาหารที่ใช้ (ร้อยละ 38.78) รองลงมามีการบันทึกแต่นานๆครั้ง (ร้อยละ 24.49) มีการบันทึกเกือบทุกครั้ง (ร้อยละ 22.44) และเกษตรกรที่มีการบันทึกการใช้อาหารทุกครั้ง (ร้อยละ 14.29) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.91 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับพอใช้

การสัมผัสคุณภาพอาหาร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการสัมผัสอาหารเมื่ออาหารมีปัญหา (ร้อยละ 51.02) รองลงมาไม่มีการสัมผัสอาหาร (ร้อยละ 24.49) มีการสัมผัสอาหารทุกครั้ง (ร้อยละ 14.29) และเกษตรกรสัมผัสอาหารเดือนละครั้ง (ร้อยละ 10.20) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.14 สรุปได้ว่า มีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับพอใช้

ส่วนที่ 2 การวัดระดับการยอมรับเทคโนโลยีแสดงเป็นคะแนนรวมของการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ตารางที่ 4.10 แสดงระดับการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยง
สุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยเป็นคะแนนรวม

ระดับการยอมรับเทคโนโลยี	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
มีการยอมรับเทคโนโลยีระดับสูง (32.53 – 40.00 คะแนน)	7	14.28		
มีการยอมรับเทคโนโลยีระดับปานกลาง (25.02 – 32.52 คะแนน)	26	53.06		
มีการยอมรับระดับพอใช้ (17.51 – 25.01 คะแนน)	16	32.66		
มีการยอมรับเทคโนโลยีระดับน้อย (10.00 – 17.50 คะแนน)	0	0.00		
รวม	49	100.00	27.22 (ยอมรับปานกลาง)	1.02

ตารางที่ 4.10 แสดงระดับการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย เป็นคะแนนรวม พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุนด้านการตลาดในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.06) รองลงมา มีการยอมรับเทคโนโลยีระดับพอใช้ (ร้อยละ 32.66) และมีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับสูง (ร้อยละ 14.28) เมื่อพิจารณาเป็นคะแนนรวมของการยอมรับได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 27.22 สรุปได้ว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยมีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง

4.3 ปัญหาและอุปสรรคด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จากการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ และข้อเสนอแนะในการเลี้ยงสุกรขุนด้านอาหารและการให้อาหาร พบว่า เกษตรกรที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดไม่ได้แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะด้านอาหารและการให้อาหารของสุกรขุน

4.4 วิจารณ์ผล

จากการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบประเด็นที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

4.4.1 ทางด้านสภาพพื้นฐานของเกษตรกร

จากการวิจัย พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 48.42 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนเฉลี่ย 13.85 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่า เกษตรกรที่รับผิดชอบในดูแลกิจการฟาร์มอิสระส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่มียุเฉลี่ยค่อนข้างมาก และดำเนินกิจการเลี้ยงสุกรขุนอิสระมานาน โดยพิจารณาจากประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนแสดงให้เห็นว่า เกษตรกรที่เลี้ยงสุกรขุนอิสระนั้น ถึงแม้จะมีการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ก็ยังสามารถที่จะดำเนินกิจการโดยมีรายได้สูงสุดตลอดปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ลักษณะพื้นฐานที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระนั้นสามารถดูแลกิจการมาได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ เทพ พงษ์พานิช (2527 : 310-311) ที่กล่าวว่า เกษตรกรสามารถเรียนรู้ รับรู้ ได้ดีก็ต่อเมื่อเขามีความปรารถนา และนำเอาความรู้นั้นไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์กับตัวของเกษตรกรเอง และเมื่อเกษตรกรมองเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ ในสิ่งที่ทำแล้วเกษตรกรย่อมที่จะพยายามเรียนรู้ ความผิดพลาดแล้วทำการแก้ไข จนมีความชำนาญ และนอกจากนี้ยังมีปัจจัยอีกมากมายที่ทำให้เกษตรกรมีการยอมรับ มาก น้อย ช้า เร็ว แตกต่างกันไป เช่น การศึกษา อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

โอกาสของการได้รับคำแนะนำทางด้านวิชาการในการเลี้ยงสุกรขุนจากการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกรขุน แต่เมื่อพิจารณาการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรด้านการตลาด พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการยอมรับเทคโนโลยีในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า โอกาสในการได้รับคำแนะนำทางด้านวิชาการไม่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีเท่าใดนัก ซึ่งสอดคล้องกับ รัชดา ตูวิพันธ์ (2538 : 90) ที่ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตร ของชาวนา อำเภอท่าช้าง จังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิงห์บุรี พบว่า โอกาสในการได้รับคำแนะนำไม่มีความแตกต่างกัน ทางด้านการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ทางการเกษตรของชาวนา

4.4.2 การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย จากผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีอยู่ 3 รายการ ที่มีการยอมรับในระดับพอใช้จึงเป็นที่น่าสังเกตดังต่อไปนี้

ประการแรกเรื่องการใช้อาหารของเกษตรกร พบว่า ส่วนใหญ่จะซื้อคราอาหารจากพ่อค้าในท้องถิ่น (ร้อยละ 53.06) อาจเป็นเพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการซื้อคราอาหารและไม่มีเวลา ทำให้ต้องซื้อคราจากพ่อค้าในท้องถิ่นทำให้สะดวกและรวดเร็วกว่า ไม่ต้องเสียเวลาในการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับภาวะราคาอาหารสัตว์ที่ถูกต้อง ซึ่งในแต่ละวันภาวะราคาอาหารสัตว์จะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยไม่สอดคล้องกับ อุทัย คันโร (2529 : 90) ที่กล่าวว่า เกษตรกรควรจะทราบถึงภาวะที่ราคาอาหารมีราคาต่ำสุด หรือ สูงสุด และซื้อเก็บไว้ในระยะเวลาที่กำหนด การซื้อคราอาหารสัตว์นั้นไม่มีวิธีการซื้อได้หลายรูปแบบ เช่น จากวารสารอาหารสัตว์ ตัวแทนจำหน่าย ควรมีการซื้อคราอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรทราบภาวะราคาอาหารสัตว์ที่ถูกต้อง

ประการที่สองการบันทึกปริมาณอาหารที่ให้สุกรใน 1 รุ่น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการบันทึกปริมาณอาหาร (ร้อยละ 38.78) อาจเป็นเพราะเกษตรกรไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้มากนักและทำให้เกิดความยุ่งยากเสียเวลา ประกอบกับการเลี้ยงสุกรระยะขุนเกษตรกรต้องเพิ่มน้ำหนักให้สูงกว่าการดำรงชีพปกติและเพื่อสร้างผลผลิตที่ดี โดยการกินแบบไม่จำกัดปริมาณจึงอาจเป็นสาเหตุให้เกษตรกรไม่มีการบันทึกปริมาณอาหารที่ใช้ไป โดยไม่สอดคล้องกับ สุวิทย์ เทียรทอง (2530 : 93) ที่กล่าวว่า การให้อาหารสัตว์แต่ละครั้งควรให้ตรงตามความต้องการของสัตว์ ซึ่งปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้อาหารโดยการมีระบบควบคุม อาหารที่ให้จะผ่านการชั่งและถูกบันทึกไว้ ส่วนเกษตรกรที่ไม่มีระบบควบคุมอาจมีการบันทึกอาหารที่ใช้ไปในแต่ละรุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการเลี้ยงสุกรในรุ่นต่อไป และสะดวกในการคำนวณค่าใช้จ่ายอาหารสำหรับการเลี้ยงในแต่ละรุ่น

ประการที่สามการเช็คคุณภาพอาหาร เกษตรกรส่วนใหญ่เช็คคุณภาพอาหารเมื่อพบว่าอาหารมีปัญหา (ร้อยละ 51.02) แสดงให้เห็นว่าไม่ค่อยสนใจในการเช็คคุณภาพอาหารเท่าที่ควร อาจมีสาเหตุเนื่องมาจาก เกษตรกรส่วนใหญ่ซื้ออาหารมาจากบริษัทหรือตัวแทนจำหน่าย ซึ่งอาหาร

ที่ได้มีส่วนใหญ่จะมีคุณภาพที่ดีอยู่แล้ว เกษตรกรจึงไม่ได้ตรวจสอบคุณภาพอาหาร โดยไม่สอดคล้องกับ อุทัย คັນ โธ (2529 : 97) ที่กล่าวว่า ในการซื้ออาหารเกษตรกรสามารถตรวจสอบคุณภาพอาหารเบื้องต้นได้ เช่น การตรวจสอบการปลอมปน เป็นต้น ก็จะเป็นการดีซึ่งปัจจุบันไม่ใช่เรื่องยากเกษตรกรสามารถทำได้ด้วยตนเอง เกษตรกรผู้นั้นก็สามารถซื้ออาหารที่มีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจและมีผลทำให้อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรมีความถูกต้องพอสมควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การศึกษารุ่นนี้ เป็นการศึกษาถึงการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารสุกรขุน และ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ในด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ประชากรที่ใช้ศึกษารุ่นนี้ เป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 49 คน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทางด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

การศึกษาข้อมูลด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม สามารถสรุปได้ดังนี้ จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 87.76) มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 30.60) มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 44.90) มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุนอยู่ระหว่าง 1-9 ปี (ร้อยละ 46.93) เลี้ยงสุกรขุนในแต่ละฟาร์มน้อยกว่า 100 ตัว (ร้อยละ 81.63) ส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำแนะนำจากนักวิชาการไม่ว่าจะเป็นแหล่งใดก็ตาม (ร้อยละ 77.55) มีรายได้จากการจำหน่ายสุกรขุนตลอดปี 2542 น้อยกว่า 80,000 บาท (ร้อยละ 32.64) และขายสุกรขุนโดยผ่านพ่อค้าคนกลาง หรือ บริษัท (ร้อยละ 59.18)

5.1.2 ข้อมูลด้านการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

จากการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการยอมรับเทคโนโลยีเป็นรายข้อ สามารถสรุปได้ดังนี้

การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ในระดับปานกลาง ได้แก่

การซื้ออาหาร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ซื้ออาหารจากบริษัท และตัวแทนจำหน่าย (ร้อยละ38.78) ซื้อจากร้านค้าย่อย (ร้อยละ12.24) และซื้ออาหารจากสหกรณ์ (ร้อยละ10.20) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.04

การเช็คราคาอาหารสัตว์ จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเช็คราคาอาหารสัตว์ทุกครั้งที่ซื้อ (ร้อยละ32.66) มีการสุ่มเกือบทุกครั้ง และ มีการสุ่มเช็บบางครั้ง (ร้อยละ24.49 เท่ากัน) และที่ไม่เคยมีการเช็คราคาอาหารสัตว์เลย (ร้อยละ18.36) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.71

อาหารที่ซื้อมาใช้ในฟาร์ม จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ คำนวณสูตรอาหารเอง (ร้อยละ42.86) ซื้ออาหารสำเร็จรูปมาใช้ (ร้อยละ32.66) ซื้ออาหารมาผสมวัตถุดิบแหล่งพลังงานเอง (ร้อยละ22.44) และ เกษตรกรที่ใช้อะไรก็ได้โดยไม่เคยคำนึงถึงอาหารที่ใช้ในฟาร์มเลย (ร้อยละ2.04) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.06

การเก็บรักษาอาหาร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เก็บอาหารไว้ในโรงเรือนที่มีการควบคุมพอใช้ (ร้อยละ 44.90) เก็บไว้ในโรงเรือนที่มีมิดชิด (ร้อยละ 38.78) เก็บไว้ในน้ำเล้า (ร้อยละ 14.28) และเก็บอาหารไว้ที่ต่างๆ ไป (ร้อยละ 2.04) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.20

การใช้อาหารภายในฟาร์ม จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้อาหารหมดภายใน 7 วัน (ร้อยละ 61.22) ใช้หมดภายใน 3 วัน (ร้อยละ 18.37) ใช้หมดภายใน 1 เดือน (ร้อยละ 12.24) ที่ใช้อาหารหมดเกิน 1 เดือน (ร้อยละ 8.17) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.89

เมื่ออาหารมีปัญหา จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ปรึกษานักวิชาการ (ร้อยละ 53.06) ศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง (ร้อยละ 30.62) ปรึกษาฟาร์มที่มีความรู้ (ร้อยละ12.24) และ ไม่มีการดำเนินการเลย (ร้อยละ 4.08) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.97

หลักการในการซื้ออาหาร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ซื้อตรงตามความต้องการของสัตว์ (ร้อยละ 51.02) ซื้อดูจากราคาและยี่ห้อ (ร้อยละ 26.53) ซื้อตามคำแนะนำของนักวิชาการ (ร้อยละ 18.37) และไม่คำนึงถึงหลักในการซื้ออาหาร (ร้อยละ 4.08) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย

3.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ในระดับพอใช้ ได้แก่

การเช็คราคาอาหารในการซื้ออาหารแต่ละครั้ง จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีการเช็คราคาอาหารจากพ่อค้าในท้องถิ่น (ร้อยละ 53.06) เช็คราคาอาหารจากบริษัทหรือสหกรณ์ (ร้อยละ 28.58) และไม่เคยมีการเช็คราคาอาหารเลย (ร้อยละ 18.36) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.10

การบันทึกปริมาณอาหารในการเลี้ยงสุกร 1 รุ่น จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรไม่มีการบันทึกปริมาณอาหารเลย (ร้อยละ 38.78) มีการบันทึกแต่นานๆ ครั้ง (ร้อยละ 24.49) มีการบันทึกเกือบทุกครั้ง (ร้อยละ 22.44) และมีการบันทึกทุกครั้ง (ร้อยละ 14.29) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.91

การสุ่มเช็ควัฒนภาพอาหาร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เช็ควัฒนภาพอาหารเมื่อพบว่าอาหารมีปัญหา (ร้อยละ 51.02) ไม่มีการสุ่มเช็ควัฒนภาพอาหารเลย (ร้อยละ 24.49) มีการสุ่มเช็ควัฒนภาพอาหารทุกครั้ง (ร้อยละ 14.29) และมีการสุ่มเช็ควัฒนภาพอาหารเดือนละครั้ง (ร้อยละ 10.20) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.14

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารของสุกรขุน กล่าวคือ เกษตรกรส่วนใหญ่จะจบมัธยมศึกษาตอนต้น จึงทำให้การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารไม่มากนัก ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนควรสนับสนุนด้านการศึกษาแก่เกษตรกร โดยอาจเป็นการศึกษานอกระบบ เช่น การศึกษานอกโรงเรียน จะช่วยให้เกษตรกรได้มีระดับการศึกษาสูงขึ้นส่งผลให้มีการยอมรับเทคโนโลยีเร็วและยอมรับเทคโนโลยีมากขึ้น ผู้รับผิดชอบทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรมีการพบปะแนะนำการเลี้ยงสุกร แก่เกษตรกรผู้สนใจอย่างสม่ำเสมอและบ่อยครั้ง เพื่อที่เกษตรกรจะได้นำความรู้ ความเข้าใจไปปรับปรุงพัฒนาและแก้ไข ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้จากผลการวิจัย พบว่า การเลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับคำแนะนำด้านวิชาการเท่าที่ควร จึงควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมในด้านเหล่านี้ให้มากขึ้น โดยอาจจัดให้มีกิจกรรมอบรมหลักสูตรการเลี้ยงสุกรขุนแก่เกษตรกร ควรมีความร่วมมือกับบริษัทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสุกรขุนเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ยัง พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารบางรายเกษตรกรยอมรับในระดับพอใช้ ได้แก่ การเช็คราคาอาหารในการซื้ออาหาร รวมถึงการบันทึกปริมาณอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการเลี้ยงสุกร 1 รุ่น และการสุ่มเช็คคุณภาพอาหาร จะเห็นได้ว่า เกษตรกรยังขาดความรู้และความเข้าใจใน 3 ประเด็นนี้ ดังนั้นทางภาครัฐ ควรจะให้ความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น การประกอบธุรกิจการเลี้ยงขุนก็จะเป็นไปด่วยดีและช่วยให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านอาหารและการให้อาหารอย่างถูกต้อง

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยว่า ขนาดของฟาร์มที่เลี้ยงสุกรขุนอิสระ มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี มากน้อยเพียงไร เพื่อนำมาปรับปรุงฟาร์มให้มีเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหารต่อไป
2. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบรายได้ของฟาร์มในแต่ละปีที่ผ่านมา ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระ ประกันราคา รับจ้างเลี้ยงกับบริษัท ว่ามีความเป็นอยู่กันอย่างไร รายได้ที่แท้จริงนั้นเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งต่อไป
3. สำหรับการเก็บข้อมูลควรมีการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อเป็นการทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับเกษตรกร และชี้แนะวิธีการแก้ไขให้กับเกษตรกรด้วย
4. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อด้านอาหารและการให้อาหารของสุกรขุน และปัญหาอุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหของเกษตรกรด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- กองแผนงาน กรมปศุสัตว์. 2542. รายชื่อเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : กรมปศุสัตว์. (อัดสำเนา)
- จันทวรรณ ชมวัน. 2535. ปัจจัยที่มีผลต่อการความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่อำเภอคำชะโนด จังหวัดนครราชสีมา. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยารมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 120 น.
- จุฬหเทพ พงศ์สร้อยเพชร. 2531. การส่งเสริมการเกษตรเบื้องต้น. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ องค์การค้ำของครุสภา. กรุงเทพฯ : น. 109-110.
- ชูศรี วงศ์รัตน. 2527. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : บริษัท บีเอฟ ไอ จำกัด. 48 น.
- ทนุ ชื่นฟูวุฒิ. 2531. การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วเหลืองหลังการทำนา ของเกษตรกรบ้านแม่ใจ ตำบลบ้านเป้าและบ้านบวกหม้อ ตำบลจี้เหล็กอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่ใจ. 121 น.
- เทพ พงษ์พานิช. 2527. การส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่ใจ. 310 น.
- ทัศนีย์ ศิริวรรณ. 2522. ผลกระทบการใช้น้ำชลประทานที่มีผลต่อการยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่ของเกษตรกรในเขตโครงการชลประทานจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 65 น.
- ธวัชชัย งามสันติวงษ์. 2538. หลักการและวิธีการใช้คอมพิวเตอร์ในทางผลิตเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. สำนักพัฒนาเทคนิคการศึกษา. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 601 น.
- นิรนาม. 2542. “การเลี้ยงสุกร”. สาส์นไก่. 47 (พฤศจิกายน) น. 36 – 42
- บุญธรรม จิตอนันต์. 2536. จิตวิทยาในการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 300 น.
- บุญเกิด บุตกะ. 2524. “ลักษณะที่ีความสัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรในประเทศไทย”. วารสารเศรษฐกิจเกษตร. (สิงหาคม) น. 16 – 25

สารบัญ(ต่อ)

- บุญธรรม คำพอ. 2525. ความแตกต่างระหว่างผู้ยอมรับและไม่ยอมรับวิทยาการเกษตรแผนใหม่
ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตโครงการมูลนิธิบูรณะชนบท.วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขา
ส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 240 น.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2539. วิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : พีเอ็น การพิมพ์ : 241 น.
- บุญลือ เพ็ญทอง. 2526. การผลิตและการจัดการสุกร. กรุงเทพฯ : มปผ. 326 น.
- บุญสม วราเอกศิริ. 2529. หลักและส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่ : สถาบันเทคโนโลยีการ
เกษตรแม่โจ้. 159 น.
- พิชญ์รัตน์ แสนไชยสุริยา. 2540. การผลิตสุกร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 69 น.
- ไพบุลย์ สุทธสุภา, นรินทร์ชัย พัฒนหงสา และสนธิ วงศ์ประเสริฐ. 2527. ปัจจัยที่มีผลต่อการ
ตัดสินใจในการปลูกกาแฟบนที่สูง. รายงานการวิจัยโครงการศูนย์วิจัยและพัฒนากาแฟบน
ที่สูง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. หน้า 100.
- ภูวดล สาลีเกษตร. 2536. ผลของการนำนวัตกรรมไปสู่ชนบท : ศึกษากรณีการยอมรับการผสมเทียม
โค. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาศาสตร์ (การจัดการสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์. หน้า 111.
- รณชัย สิทธิไกรพงษ์. 2540. การผลิตสุกร. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง. 456 น.
- รัชดา ตูวินันท์. 2538. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีทางการเกษตรของชาวอำเภอ
ท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต รัฐศาสตร์ (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา)
- เลอภ ศิริสันติกุล. 2536. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับคำแนะนำวิธีปฏิบัติการผลิตกาแฟอาราบิก้าของ
ชาวเขาเผ่าม้งในจังหวัดเชียงใหม่ : กรณีศึกษาหมู่บ้านขุนช่างเคี่ยนและหมู่บ้านม่อนเงาะ.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต เกษตรศาสตร์ (ส่งเสริมการเกษตร) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. หน้า 94.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ
: สุวีริยาสาสน์ จัดพิมพ์. 200 น.
- วิทยา ดำรงค์เกียรติศักดิ์. 2529. การสื่อสารทางการเกษตร. เชียงใหม่ : สถาบันการเกษตรแม่โจ้.
- วินัย ประลมพ์กาญจน์. 2527. การผลิตสุกร. กรุงเทพฯ : มปผ. 335 น.
- วิไลลักษณ์ ชาวอุทัย. 2542. ปัจจัยสำคัญต่อปริมาณน้ำนมของแม่สุกร. “สาส์นไก่”. 25 (กรกฎาคม-
กันยายน) น. 79

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

- สมภพ เพชรรัตน์. 2523. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับ – ไม่ยอมรับ เทคโนโลยีการเกษตร
ของเกษตรกรในเขตโครงการปฏิบัติการพัฒนาสังคมอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์.
- สุกัญญา จงใจภักดิ์. 2532. การศึกษาเฉพาะกรณีเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกถั่วลิสงฤดูแล้ง
ของเกษตรกรในเขตโครงการชลประทานลำปางจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศา
 ศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ. 97 น.
- สุนทร แก่นกระจ่าย. 2536. การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตมะม่วงของเกษตรกรจังหวัดสิงห์บุรี
ศึกษาเฉพาะกรณีชมรมไม้ผลสิงห์บุรี ปีพุทธศักราช 2534. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพน
 ธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 97 น.
- สุวิทย์ เทียรทอง. 2530. หลักการเลี้ยงสัตว์. กรุงเทพฯ 178 น.
- อุทัย คันโร . 2529. อาหารและการผลิตอาหารเลี้ยงสุกรและสัตว์ปีก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์ 289 น.
- อุทัย คันโร. 2537. การผลิตสุกรเชิงอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกร
 แห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน นครปฐม. 323 น.
- อนันต์ ศรีปราโมช. 2542. การเลี้ยงสุกร. กรุงเทพฯ : โครงการหนังสือเกษตรกรชุมชน มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์บางเขน. 96 น.
- อรุณ ยังอยู่ดี. 2531 . การยอมรับนวัตกรรมการเลี้ยงโคนมของเกษตรกรอำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตมหา
 วิทยาลัยเชียงใหม่. 145 น.
- เอกพงศ์ วรากุล. 2531 ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการปลูกไม้ดอกเพื่อเป็นรายได้เสริมของเกษตรกร
ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
หนังสือรับรอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำชี้แจงแบบสอบถาม

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการกรอกแบบสอบถาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุน 1 ชุด (15 หน้า)

เนื่องด้วยนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์ ได้จัดทำกรวิจัยเรื่อง การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงอิสระในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ทางคณะผู้จัดทำกรวิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการกรอกแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงในฟาร์มของท่านซึ่งทางคณะผู้วิจัยคัดเลือกท่านในการกรอกแบบสอบถามดังกล่าว

อนึ่ง ทางคณะผู้จัดทำจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับและใคร่ขอความกรุณาจากท่านส่งแบบสอบถามกลับภายในวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2544 โดยใส่ซองจดหมายที่แนบมาด้วยและไม่ต้องติดแสตมป์เพิ่มเติม จักขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์
คณะผู้วิจัย

(อาจารย์จำลอง ศรีสุวรรณ)
อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

(อาจารย์ภัคพงศ์ ปวงสุข)
อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

การยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุนของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระเขตภาคตะวันออกของ
ประเทศไทย

The Adoption of Marketing Technology among Independent Finishing Pig Farmers in Eastern
Thailand.

คำชี้แจง

1. กรุณาอ่านคำถามแต่ละข้ออย่างละเอียดและกรุณาตอบคำถามทุกข้อ
2. กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ซึ่งจะเป็นคำตอบที่ดีที่สุดและผู้วิจัยจะใช้คำตอบของท่านเป็นข้อมูลในการวิจัยเท่านั้น และจะเก็บเป็นความลับจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้ตอบ
3. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุน
 - ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการเลี้ยงสุกรขุน

คณะผู้จัดทำ

แบบสอบถาม

เรื่อง

การยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขุนอิสระเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
ที่อยู่

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

ท่านเป็นผู้เลี้ยงสุกรขุนประเภทใด

- () อิสระและไม่ผูกพันกับบริษัท
() รับจ้างเลี้ยงกับบริษัท
() ประกันราคากับบริษัท
() ร่วมเลี้ยงกับบริษัท

หมายเหตุ กรุณาตอบตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นภายในฟาร์ม

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษา () ประถม () มัธยมต้น () มัธยมปลาย
() ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรขุน..... ปี
5. จำนวนสุกรขุนภายในฟาร์ม ตัว
6. โอกาสการได้รับการแนะนำจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชนกี่ครั้ง (ในเดือนที่ผ่านมา)

ครั้ง

7. รายได้จากฟาร์มในปี พ.ศ. 2542 โดยไม่หักค่าใช้จ่าย บาท
8. ท่านมีวิธีการขายสุกรขุนในฟาร์มอย่างไร (ที่ขายเป็นส่วนใหญ่)
() ขายถึงผู้บริโภคโดยตรง
() ขายผ่านพ่อค้าแม่ค้าหรือสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การยอมรับเทคโนโลยีด้านอาหารและการให้อาหาร

1. ท่านซื้ออาหารจากแหล่งใด

- () สหกรณ์
- () ร้านค้าย่อย
- () บริษัท
- () ตัวแทนจำหน่าย

2. ท่านมีการเช็คราคาอาหารสัตว์อย่างไร

- () ไม่เคยมีการเช็คเลย
- () เช็คทุกครั้งที่ซื้อ
- () สุ่มเช็คเป็นบางครั้ง
- () เช็คเกือบทุกครั้ง

3. อาหารที่ใช้ในฟาร์มท่านมีการดำเนินการอย่างไร

- () ซื้ออาหารสำเร็จรูปมาใช้ในฟาร์ม
- () ซื้อหัวอาหารมาผสมวัตถุดิบแหล่งพลังงานเอง
- () คำนวณสูตรอาหารเอาและผสมอาหารเอง
- () ใช้อะไรก็ได้ไม่ได้คำนึงถึง

4. ท่านมีการเก็บรักษาอาหารอย่างไร

- () เก็บไว้ทุกๆ ไป
- () โรงเรือนที่มีการควบคุมพอใช้
- () โรงเรือนปิดมิดชิด
- () เก็บไว้หน้าเล้าหรือกองไว้หน้าโรงเรือน

5. ในการซื้ออาหารแต่ละครั้งท่านเช็คราคาอาหารจากแหล่งใด

- () ไม่มีการเช็คเลย
- () จากวารสาร
- () จากบริษัทหรือสหกรณ์
- () เช็คจากพ่อค้าในท้องถิ่น

6. ในการซื้ออาหารมาใช้ในฟาร์มท่านใช้อาหารหมดภายในกี่วัน

- () เกิน 1 เดือน
- () 1 เดือน
- () 3 วัน
- () 7 วัน

7. เมื่อท่านพบว่าอาหารมีปัญหาท่านปรึกษาใคร

- () ปรึกษาฟาร์มที่มีความรู้
- () นักวิชาการหรือผู้มีความรู้
- () ศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง
- () ไม่มีการดำเนินการ

8. ท่านมีหลักการในการซื้ออาหารอย่างไร

- () ซื้อตามคำแนะนำของนักวิชาการ
- () ดูราคาหรือยี่ห้อเป็นหลัก
- () ซื้อตรงตามความต้องการของสัตว์
- () อะไรก็ได้

9. ในการเลี้ยงสุกร 1 รุ่น ท่านมีการบันทึกปริมาณอาหารที่ให้หรือไม่

- () มีการบันทึกใช้เกือบทุกครั้ง
- () มีการบันทึกใช้ทุกครั้ง
- () ไม่มีการบันทึกเลย
- () มีการบันทึกแต่นานๆ ครั้ง

10. ท่านมีการสุ่มเช็คคุณภาพอาหารอย่างไร

- () มีการสุ่มเช็คเดือนละครั้ง
- () มีการสุ่มเช็คทุกครั้ง
- () มีการเช็คเมื่อมีปัญหา
- () ไม่มีการสุ่มเช็คเลย

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ท่านคิดว่าฟาร์มท่านมีปัญหาด้านอาหารและการให้อาหารอย่างไร

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้